

REPUBLICA MOLDOVA

Producția industrială a crescut pentru a treia lună consecutiv în octombrie, cu o rată anuală în accelerare la 8.1% (cel mai bun ritm din mai 2022), conform Biroului Național de Statistică (BNS). Cu toate acestea, la 10 luni din 2023 industria a scăzut cu 3.9% an/an, expresie a climatului investițional dificil.

Pe de altă parte, datele BNS indică decelerarea prețurilor producției industriale la 2.5% an/an în noiembrie (minimul din octombrie 2020, din perioada pandemiei coronavirus), evoluție care indică temperarea presiunilor inflaționiste pe termen scurt.

Nu în ultimul rând, transferurile de mijloace bănești din străinătate efectuate în favoarea populației au scăzut cu 0.2% lună/lună și cu 12.8% an/an la 133.5 milioane dolari în noiembrie (minimul din septembrie, aspect reflectat în al doilea grafic alăturat), conform datelor publicate de Banca Națională a Moldovei (BNM).

Săptămâna trecută piața financiară a încorporat evoluțiile macro-financiare internaționale și știrile interne.

Pe piața monetară ratele de dobândă s-au majorat: CHIBOR la trei luni cu 2.8% la 9.11%, iar CHIBOR la șase luni cu 2.7% la 9.40%.

Curba randamentelor s-a deplasat în jos: ratele de dobândă la bonurile de trezorerie pe scadențele trei luni și șase luni în scădere cu 13.5% la 2.62%, respectiv cu 7.5% la 5.46%. Ministerul Finanțelor s-a împrumutat cu 31.7 milioane lei prin bonuri pe trei luni, 492.1 milioane lei prin bonuri pe șase luni, 575.2 milioane lei prin bonuri pe 12 luni, 33.5 milioane lei prin titluri pe doi ani, 10.6 milioane lei prin titluri pe trei ani, 2.1 milioane lei prin titluri pe cinci ani și 12 milioane lei prin titluri pe șapte ani la costuri medii anuale de 2.65%, 5.53%, 6.19%, 6.09%, 6.35%, 6.61%, respectiv 6.92%.

La BNM EUR/MDL s-a depreciat cu 1.4% la 19.2698, iar USD/MDL a scăzut cu 1.8%, la 17.5515, aspect evidențiat în al treilea grafic alăturat.

INTERNAȚIONAL

La nivelul **Zonei Euro** ameliorarea încrederii consumatorilor în decembrie (indicatorul Comisiei Europene la maximum din februarie 2022) exprimă perspective mai bune pentru evoluția consumului privat în 2024, într-un context caracterizat prin temperarea presiunilor inflaționiste (ritmul anual al prețurilor de consum la 2.4% în noiembrie, minimum din iulie 2021). Pe de altă parte, climatul investițional se menține dificil, aspect reflectat de scăderea construcțiilor cu 1.0% lună/lună și cu 0.7% an/an în octombrie.

În **Rusia** (în primele 15 economii ale lumii, cu un PIB nominal de 2.28 trilioane USD) indicatorul de încredere a consumatorilor s-a consolidat la -13 puncte în trimestrul IV 2023, cel mai ridicat nivel din trimestrul I 2020 (de dinainte de incidența pandemiei). Pe de altă parte, prețurile de producător în industrie au accelerat la 21.9% an/an în noiembrie, cel mai ridicat nivel din aprilie 2022.

Sectorul de construcții din **România** a crescut cu 3.0% lună/lună și cu o rată anuală în accelerare la 10.7% în octombrie. La zece luni din 2023 sectorul intensiv în capital și forță de muncă a urcat cu 12.2% an/an în medie, evoluție determinată de majorarea componentei ingineresti cu 30.7% an/an în medie, în contextul implementării programelor europene pentru dezvoltarea infrastructurii critice.

Știrile macroeconomice din SUA, China și Zona Euro, informațiile cu privire la companiile listate și fluctuațiile cotațiilor internaționale la materii prime au avut impact pe piața financiară mondială săptămâna trecută. Ratele de dobândă la obligațiunile suverane pe scadența 10 ani au continuat să scadă, indicii bursieri au evoluat mix, iar cursul mediu al dolarului SUA s-a depreciat raportat la EUR (referința BCE).

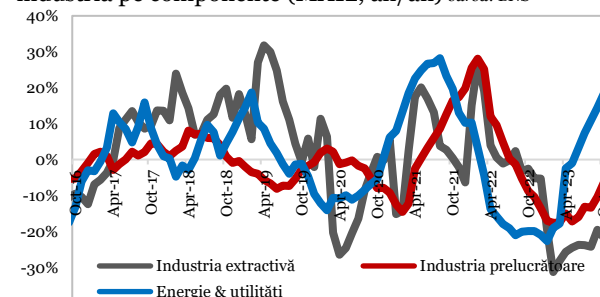
Calendar macroeconomic săptămânal

Rusia	27 decembrie	Producția industrială (Noi)
Rusia	27 decembrie	Comerțul cu amănuntul (Noi)
Rusia	27 decembrie	Rata șomajului (Noi)
România	27 decembrie	Indicatorii monetari (Noi)
România	28 decembrie	Tendențele în economie (Dec-Feb)
R. Moldova	29 decembrie	Balanța de plăți (T3 2023)
Rusia	29 decembrie	Evoluția economiei, ind. PMI (Dec)
Rusia	29 decembrie	Prețurile de consum (Dec)

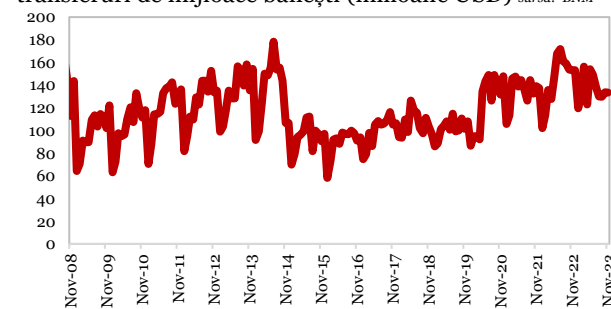
pieța monetară	22-Dec-2023	5 zile (%)	an/an (%)
CHIBOR (3L)	9.11	2.8	(60.7)
CHIBOR (6L)	9.40	2.7	(60.0)
EURIBOR (3L)	3.931	0.3	85.0
EURIBOR (6L)	3.895	(0.4)	44.5
LIBOR (3L)	5.6127	(0.2)	18.8
LIBOR (6L)	5.6155	(0.6)	9.1
pieța de capital	22-Dec-2023	5 zile (%)	an/an (%)
DJIA	37,386.0	0.2	13.2
EuroStoxx 50	4,521.5	(0.6)	18.5
MOEX	3,092.6	1.9	45.7
BET	15,285.4	(0.8)	25.8
pieța valutară	22-Dec-2023	5 zile (%)	an/an (%)
EUR/USD	1.1014	1.1	3.9
EUR/MDL	19.2698	(1.4)	(6.0)
USD/MDL	17.5515	(1.8)	(9.1)
RON/MDL	3.8776	(1.3)	(7.4)
cotații mărfuri	22-Dec-2023	5 zile (%)	an/an (%)
petrol (WTI) (\$/bbl)	73.6	3.0	(5.1)
aur (\$/uncie)	2,053.1	1.7	14.5
macro indicatori	perioada	an/an (%)	nivel (%)
PIB real	T3 2023	2.6	
rata inflației IPC	Noi-2023	5.45	
rata șomajului	T3 2023		4.10
rata de dobândă de politică monetară	din 07-Noi-2023		4.75

Sursa: BNM, BNS, Bloomberg

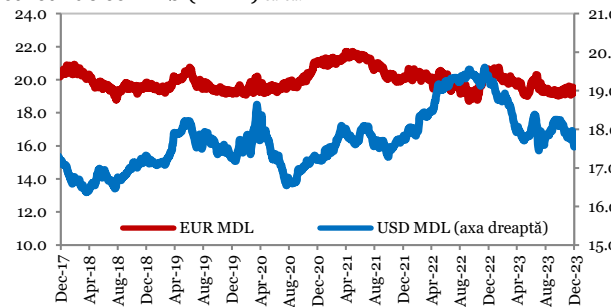
industria pe componente (MA12, an/an) sursa: BNS

transferuri de mijloace bănești (milioane USD) sursa: BNM

cursul de schimb (MDL) sursa: BNM

ANALIZĂ

dr. Andrei Rădulescu

Director Analiză Macroeconomică | Banca Transilvania
(+4)0374.697.575 | (+4)0754.035.080 | (+4)0730.727.516
andrei.radulescu@bancatransilvania.ro

VÂNZĂRI & TRANZACȚIONARE

Natalia Paraschiv

Director Trezorerie | Victoriabank
(+373) 22.576.350 | (+373) 69.295.131
natalia.paraschiv@vb.md

Grupul Financiar Banca Transilvania

- cursuri case de schimb [accesează AICI](#)
 - depozite – persoane juridice [accesează AICI](#)
 - carduri bancare [accesează AICI](#)
 - titluri de stat și operațiuni REPO [accesează AICI](#)
 - tranzacționare pe Bursa de Valori din Moldova [accesează AICI](#)
-
- finanțări rapide către persoane fizice, credite de consum pentru nevoi personale sau pentru achiziții în rate în locațiile comercianților parteneri [accesează AICI](#)
-
- acces rapid și simplificat la suport financiar în vederea achiziției de bunuri de folosință îndelungată; se adresează persoanelor juridice, companii mici, mijlocii și corporate [accesează AICI](#)
-
- soluții de finanțare și management pentru folosința autovehiculelor, împreună cu administrarea externalizată a tuturor operațiunilor de care depinde funcționarea flotei auto [accesează AICI](#)
-
- soluții de finanțare pentru afacerile mici [accesează AICI](#)
-

LIMITAREA RĂSPUNDERII

Acest raport este publicat în Republica Moldova de către Banca Comercială "Victoriabank", o instituție financiar-bancară ale cărei activități sunt reglementate și supravegheate de Banca Națională a Moldovei (BNM) și Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF). În baza licenței CNPF de societate de investiții de categoria „C” seria CNPF nr. 000820 din 15.03.2015, Banca Comercială "Victoriabank" are dreptul să desfășoare cercetări în investiții și analiza financiară sau orice altă formă de recomandare generală privind tranzacțiile cu instrumente financiare. Analizii financiare și/sau persoanele care difuzează rapoartele emise de către Banca Comercială "Victoriabank", nu au interese personale și nu se află în conflict de interese în raport cu instrumentele financiare la care se referă raportul. Remunerația autorilor rapoartelor de analiză nu este în niciun fel influențată de opiniile exprimate în cadrul acestora. Informația cuprinsă în Rapoartele de analiză emise de către Banca Comercială "Victoriabank" nu constituie o informație privilegiată, în sensul Legii nr. 171/2012 privind piața de capital, Banca Comercială "Victoriabank" respectând în totalitate cerințele legale privind gestiunea informației privilegiate și cele privind prevenirea abuzului de piață. Informațiile care stau la baza acestor rapoarte au fost obținute din surse publice, considerate, în limita datelor disponibile publice, relevante și de încredere. Atragem atenția cu privire la faptul că acuratețea/corectitudinea acestor informații din surse publice nu poate fi verificată, atestată și/sau contestată de instituția noastră. Opiniile analitice exprimate în rapoarte reflectă punctul de vedere al analiștilor la momentul publicării, rezultat prin raționament independent cu metode analitice specifice. Opiniile au fost exprimate cu bună-credință, cu prezumția veridicității sursei, fără omisiuni intenționate și în condiții limitate de acces la informații: a existat acces doar la datele și informațiile făcute publice de către instituții publice, organisme și organizații naționale și internaționale. Rapoartele de analiză emise de către Banca Comercială "Victoriabank" au un caracter pur informativ, nefiind concepute/prevăzute cu scopul utilizării ca instrumente auxiliare în procesul de luare a deciziilor de investiții și nici cu scopul utilizării acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții, Banca Comercială "Victoriabank" neavând nici o obligație legală sau de orice altă natură față de persoana în discuție ce ar deriva din publicarea acestor rapoarte de analiză. Valoarea instrumentelor financiare la care se face referire în analizele elaborate fluctuează în timp, iar performanța trecută nu constituie sub nicio formă un indicator pentru performanța viitoare. Totodată, subliniem faptul că investițiilor le sunt asociați factori de risc, care nu sunt totalmente explicați în rapoarte. Altfel spus, Banca Comercială "Victoriabank" sau orice colaborator nu sunt responsabili pentru niciun fel de pierdere directă și/sau potențială rezultată din utilizarea elementelor publicate în raport.

Reproducerea totală sau parțială a acestui raport este permisă doar cu aprobare explicită și doar prin menționarea sursei.